

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 15 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо розширення переліку набувачів гуманітарної допомоги на період дії воєнного стану»

1. Мета

Метою прийняття проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 15 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо розширення переліку набувачів гуманітарної допомоги на період дії воєнного стану» (далі – проєкт Закону) є розширення переліку набувачів гуманітарної допомоги, що дозволить залучати пожежну техніку від міжнародних партнерів для оснащення державних пожежно-рятувальних підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, що здійснюють охорону від пожеж суб'єктів господарювання, віднесених до категорій цивільного захисту (особливої важливості, першої та другої категорій), на підставі договорів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до частини третьої статті 55 Кодексу цивільного захисту України забезпечення пожежної безпеки покладається на керівника суб'єкта господарювання. Водночас для найбільш важливих для економіки та безпеки держави підприємств законодавець встановив посилений режим протипожежного захисту. Так, постановою Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2013 р. № 874 затверджено Перелік суб'єктів господарювання, де утворюються державні пожежно-рятувальні підрозділи (частини) Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.

До цього переліку входять, зокрема, підприємства нафтогазової, хімічної, металургійної промисловості, енергетики, оборонно-промислового комплексу та інші об'єкти, віднесені до категорій цивільного захисту (особливої важливості, першої та другої категорій).

Механізм організації такого захисту визначено Порядком організації та забезпечення охорони від пожеж підприємств, установ, організацій та інших об'єктів на підставі договорів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2019 р. № 716 (далі – Порядок).

Порядок передбачає, що охорона зазначених об'єктів від пожеж здійснюється державними пожежно-рятувальними підрозділами на підставі договорів, які укладаються між територіальним органом ДСНС і суб'єктом господарювання. Пунктом 10 Порядку встановлено, що утримання та матеріально-технічне забезпечення державних пожежно-рятувальних підрозділів здійснюються за рахунок коштів суб'єктів господарювання, яким надаються послуги з охорони від пожеж.

Водночас в умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України ризики виникнення пожеж та надзвичайних ситуацій на таких

МВС № 14877/01/35-2026 від 11.08.2026 (2586682)

Підписав: Вигівський Іван Михайлович

Сертифікат: 6C9E48EB050893DA0400000047810200D4FE0600

Дійсний: з 17.07.2026 08:55:25 по 17.07.2028 08:55:25

стратегічних об'єктах значно зросли, що вимагає негайного посилення їх захисту, зокрема шляхом оновлення парку пожежної техніки. Разом з тим економічна ситуація в умовах воєнного стану ускладнює для підприємств можливість самостійно закуповувати дороговартісні пожежні автомобілі для організації охорони від пожеж власних об'єктів.

Разом із цим багато суб'єктів господарювання мають можливість залучати таку техніку від міжнародних партнерів як гуманітарну допомогу. Однак чинна редакція Закону України «Про гуманітарну допомогу» не містить механізму, який дозволяв би суб'єктам господарювання отримувати пожежні автомобілі як гуманітарну допомогу для їх подальшого використання під час організації діяльності з охорони від пожеж власних об'єктів.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом Закону передбачається внесення змін до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» в частині доповнення переліку набувачів гуманітарної допомоги на період дії воєнного стану суб'єктами господарювання, віднесеними до категорій цивільного захисту (особливої важливості, першої та другої категорій), що підлягають охороні від пожеж державними пожежно-рятувальними підрозділами Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють Кодекс цивільного захисту України, Закон України «Про гуманітарну допомогу».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Закону не потребуватиме видатків із державного та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності та на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій не надсилався.

7. Оцінка відповідності

У проєкті Закону відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Прийняття Закону дозволить створити механізм для залучення суб'єктами господарювання необхідної пожежної техніки від міжнародних партнерів, що сприятиме покращенню їх матеріально-технічного оснащення, посиленню рівня пожежної безпеки та підвищенню ефективності реагування на надзвичайні ситуації в умовах воєнного стану.

Реалізація Закону не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами; інші суспільні відносини.

Негативний вплив від реалізації Закону не прогнозується.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
1	2	3
Держава	Позитивний	Реалізація Закону забезпечить сталу роботу та підвищить живучість суб'єктів господарювання, віднесених до категорій цивільного захисту (особливої важливості, першої та другої категорій), зокрема у галузях нафтогазової, металургійної промисловості, машинобудування, оборонно-промислового комплексу тощо, що в свою чергу зважаючи на збройну агресію російської федерації проти України є критично важливою передумовою функціонування держави в цілому. Крім того, реалізація Закону забезпечить належне оснащення державних пожежно-рятувальних підрозділів, що охороняють такі об'єкти на договірних засадах, без залучення додаткових коштів з державного бюджету. Належне укомплектування державних пожежно-рятувальних підрозділів сучасною спеціальною технікою та оснащенням надасть змогу ліквідовувати надзвичайні ситуації на початковому етапі їх виникнення, мінімізуючи збитки та запобігаючи значним бюджетним витратам на відновлення інфраструктури в майбутньому.

1	2	3
Суб'єкти господарювання	Позитивний	Прийняття Закону забезпечить підвищення рівня пожежної безпеки суб'єктів господарювання шляхом отримання гуманітарної допомоги у вигляді пожежно-рятувальної техніки та обладнання, можливість оперативного виявлення, локалізації та ліквідації пожеж, а також мінімізації матеріальних втрат та збереження майна під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Крім того, реалізація Закону сприятиме економічній вигоді для суб'єктів господарювання в частині: забезпечення безкоштовною технікою, зниження витрат спеціалізованого на придбання обладнання та матеріалів, необхідних для забезпечення реалізації вимог пожежної безпеки.

Міністр внутрішніх справ України

Іван ВИГІВСЬКИЙ